

Matrem moriturus, de qua fuerat mortaliter natus. Tunc ergo divina facturus, non Divinitatis, sed infirmitatis Matrem, velut incognitam repellebat: nunc autem humana jam patiens, ex qua fuerat factus homo, affectu commendabat humano. Tunc enim qui Mariam creaverat, innotescere in virtute; nunc vero quem Maria pepererat, pendebat in cruce.

Ad IV. respondet Ambrosius in eundem locum, dicendo, quod Christus sic responderit, ut doceret, religiosiorem esse copulam mentium, quam corporum, & consanguinitatem virtutis, quam carnis, esse quoque præstantiorem. Sæpe Verba sunt: Neque injuriose refutantur parentes; sed religiosiores copulam mentium docentur esse, quam corporum: Ergo hic non (ut quidam tendiculas aucupantur) mater negatur, qua de cruce etiam agnoscitur; sed necessitudinē corporali præscriptorum cælestium forma præfertur. Illud quoque non intelligere abhorret, quia per figuram parentum, demonstrat Judæis, ex quibus est Christus secundum carnem, Ecclesiamque creditis præferendam. Respondit quoque Cornelius a Lapide in hunc locum: „ Non ex ambitione, & fastu, ut viderentur esse consanguinei tanti doctoris, & Prophetæ, qualis erat Christus, uti voluit S. Chrysostomus, & Theophilus, sed ut eum comprehenderent, secumque adducerent in Nazareth. Dicebant enim eum in furorem versum esse, ut ait Marcus cap. 3. 21. Neque enim fratres ejus credebant in eum. Joann. 7. 5. (licet postea plures ex iis crediderint Christo) sive hoc dixerint, quod vere furere putarent; sive fiste & simulate, ut eum à manibus Phariseorum, ne ab eis opprimeretur, eriperent; hac enim, vel simili de causa B. Virginem evocasse Christum, nemo pius dubitet. Si voluerunt eum comprehendere quasi furiosum, celarunt hoc suum consilium B. Virginem, illamque adduxerunt secum specie honoris, ut facilius, & secretius Christum evocarent, secumque abducerent. Certum enim est B. Virginem optime scivisse Christum esse sanctæ, sanctæque mentis; quare non nisi ejus visendi studio comitaram fuisse hosce Christi fratres, idest cognatos „

Ad V. dicit Ektius, quod Veteres excipiunt B. Virginem a generalibus sententiis Scripturæ, quæ negant hominem vivere sine peccato. Et defacto hanc eandem exceptionem fecit Augustinus, & eandem quoque Concilium Tridentinum, de quibus supra.

Ad VI. B. Virgo excepta fuit ab obligatione recitandi verba illa orationis Dominicæ in persona propria, & ea recitasse pro toto fidelium cœtu, hoc est nomine Ecclesiæ; in qua multi, immo omnes præter illam, comprehenduntur. Et hoc fuit singulare ipsius privilegium.

Ad VII. Ex S. Thoma Frassen responderi quod Chrysostomus, vel oratorio more hæc in expressione excesserit, vel quod in hoc tantillum a vero exorbitaverit. Ektius vero ait: „ Porro Chrysostomi, Theophylacti, & Euthymii glossas ad memorata Evangelii loca non recipit Ecclesiæ; quum magis credendum sit aliam ob causam filium a matre evocatum „

Ad VIII. & ad IX. dicitur, Basilium & Cyrillum concionatorio more pariter non nihil excessisse. Sed melius est ut dicamus, quod sub dubitationis nomine intellexerint magnam admirationem, & quasi stuporem B. Mariæ Virginis, tempore passionis Christi. Cæterum Ambrosius explicat patientiam Mariæ, & magnam animi constantiam, tempore, quo Christus patiebatur epist. 25. *Maria Mater Domini ante crucem filii stabat: nullus me hoc dicit, nisi S. Evangelista. Et paulo infra: Fugientibus Apostolis, ante crucem stabat, & piis spectabat oculis Christi vulnera, quia expectabat non pignoris mortem, sed mundi salutem: aut fortasse quia cognoverat per filii mortem, mundi redemptionem &c.* Et in Concione in obitu Valentiniani: *Stabat & S. Maria juxta crucem filii, & spectabat Virgo sui Unigeniti passionem, spectantem illam lego, stantem eam lego, stentem non lego.*

Ad X. ait Frassen, quod Origines hac in re, sicut in aliis plurimis graviter lapsus fuerit, ac proinde nullatenus esse audendum. Ektius vero hæc habet citato loco: „ Alii vero, qui fidem non omnino completam ei adscribunt, ut Origenes, Basilus, Paulinus & Augustinus non sentiunt eam de rebus sibi divinitus revelatis, aut a filio suo patefactis ullo modo dubitasse; cum per os Elisabeth a Spiritu Sancto ei dictum sit: *Beata quæ credidisti, sed de quibusdam mysteriis minus certam, persectamque habuisse cognitionem; propterea quod de iis nondum plene divinitus esset instructa, aut certe dubitationem illam, & fluctuationem, non fuisse de re ipsa, sed de modo rei, qualis erat, cum diceret ad Angelum, cui sine dubio fidem adhibebat: Quomodo fiet istud? Quod autem ex quæstionibus novi Testamenti „ obijci-*